Litteras. Ab officio ꝛ bñ
ficio deponiť pre
ſbr qui ſine aqua ꝛ igne vel in pane
fermentato vel vaſe ligneo ſacrificat. ħ ponit
duos exceſſus preſbroꝝ. zͦ alios duos ibi itel
lecto. ¶ Nõ q̃tuor delicta depoſitõe digna vt
ſi quis celebrat in pane fermẽtato. ſ. illo quo q̃
tidie vtimur. debet eni panis azim⁹ eſſe vt ſta
tim diceť cũ glo. vel ſi celebrat in ligneo cipho.
Itẽ ſine aqua ꝛ ſine lumine. ꝛ ſic nõ nõ eſſe ce
lebrãdũ ſine lumine. ꝛ habuiſti rõnẽ. ſ. e. ſane.
An aũt oĩa hec delicta debeãt ꝯcurrẽ ad depo
ſitionẽ an ſufficiat alterũ tm̃. doct. hic nõ expri
mũt ſatis crederẽ procedẽdũ ſm qualitatẽ loci
ꝛ ꝯtẽptũ preſbri. Itẽ ꝯſiderandũ an aſſumpſe
rit illud in ꝯſuetudinẽ. regula eni ẽ ꝙ pro deli
cto enormi põt fieri depoſitio. vt in. c. tue. ꝛ qđ
ibi dixi. j. de peni. ¶ zͦ nõ ꝙ inqſitio põt iterari
ex noua infamia. Itẽ nõ ꝛ tene mẽti ꝙ ad de
poſitionẽ preſbri nõ ſemp reqriť dolus. ſꝫ ſuffi
cit qñqꝫ nimia diſſipientia vt craſſa ſeu ſupina
ignorãtia ꝛ hẽs hic tex. valde nõ. ꝙ ſupia igno
rantia equipať dolo ad depoſitionẽ faciẽdam.
qđ tene mẽti. ¶ Vltio nõ ꝛ tenebis etiã mẽti
qꝛ meli⁹ probať hic q̃ꝫ alibi ꝙ vbi de crie cleri
ci ꝯſtat ꝑ ipſi⁹ ꝯfeſſionẽ apponiť pẽa ordinaria
nõ obſtat ꝙ ſit proceſſũ ꝑ viã inquiſitõis qđ vř
ſinglr limitare. c. qualiter ꝛ qñ. ij. de accu. vbi
pꝫ ꝙ de iure canonico in proceſſu inquiſitõnis
nõ iponiť pena ordinaria vt depoſitio ab ordi
ne vel alia grauis. ꝛ facit pro dicto Inno. ibi q
vř h̃ tenẽ lꝫ loquať ꝑ alia vba all'. tex. huic ꝯcor
dantẽ in. c. ij. de ꝯceſ. ꝛ vř ꝯtra illã regulã qua
caueť miti⁹ agendũ cũ ꝯfeſſo q̃ꝫ cũ ꝯuicto. xij.
q. i. nõ dicatis. ꝛ in. c. nolo. ſed intellige iſtũ tex
prout gl. nõ. in. c. de hoc. j. de ſimo. ꝛ vide eũdẽ
Inno. in. c. ꝑ inquiſitionẽ. de elec. ¶ In glo. ij
in fi. hř de hac mã etiã in. c. ij. de ꝯſec. di. ij. Et
doc. hic ꝯcor. ꝛ theologi tenẽt ꝯriũ. ſ. vt trãſſba
tio fiat etiã in pane fermentato lꝫ latini ſic cele
brãtes grauiter peccent ꝛ ſint puniẽdi. de quo
vide ꝑ Tho. in tertia pte ſũme. q. lxxiij. arti.
iiij. Et ibi inter cetera ponit duas rõnes quare
celebrãdũ ſit in pane azimo ꝛ nõ i pane fermẽ
tato. Prima qꝛ xp̃s inſtituit h̃ ſacramẽtũ ꝑma
die azimoꝝ. Math. xxvij. c. quo die nĩl fermẽ
tatũ erat in domib⁹ iudeoꝝ ꝛ ſic preſumendũ
ꝙ xp̃s in pane azimo inſtituerit h̃ ſacramẽtũ.
zͣ rõ qꝛ meli⁹ ꝯuenit deuotioni fideliũ ꝛ ſince
ritati h⁹ ſacramẽti vt fiat in azimo nõ in fermẽ
tato. nã vix põt fermẽtať rũpi qn aliqua mica
cadat. ¶ Itẽ facit illud Apli in epla ad Corin.
nõ in fermẽto veteri ſed in azimis ſinceritatꝭ.
ꝛ veritatis. tñ vt dixi etiã in fermẽtato fieret
trãſſbatio. ar. in iſto tex. vbi preſupponiť ꝙ iſte
celebrabat ꝛ ſacrificabat. ꝑ hanc eandẽ rõnẽ in
ferť ꝙ etiã ſine aqua ſit verũ ſacramẽtũ lꝫ non
ꝑfectũ quo ad ſignificatũ qꝛ nõ põt ſignificare
vnionẽ inter xp̃m ꝛ eccleſiã cũ aqua ſignificet
populũ vt in. c. cũ marthe. ꝛ ibi dixi ſ. e. ¶ In
glo. in v̉. ligneo. in fi. nõ. gl. ꝛ dic ꝙ nõ debet ẽe
calix de ligno qꝛ lignũ abſorbꝫ vinũ ꝛ ſic abſor
beret ſanguinẽ qđ ẽ indecẽs non debet eſſe de
vitro ꝓpter periculũ fractõis. nõ de auricalco
ſeu ere ꝓpter rubiginẽ nã prouocat ad vomitũ
vt pꝫ in glo. debet ḡ calix eſſe aure⁹ ꝉ argẽteus
ꝛ ꝓpter pauptatẽ põt tolerari vt ſit ſtagneus.
vt in. c. calix. de ꝯſe. di. i. ꝛc̃.

¶ De baptiſmo ꝛ ei⁹ effectu. Rica.

Viſo de ſacramẽto eucbariſtie quo nihil in
ſacrificiis maius eſſe põt. ꝛc̃. de ꝯſe. di. ij. nihil.
Merito ſubiiciť de baptiſmo qđ ẽ ſacramẽtũ
valde neceſſariũ ſine quo nemo põt ſaluari. j. e
maiores. de ꝯſe. di. iiij. c. firmiſſime. tractať eu.
de effectu h⁹ ſacramẽti. ꝛ ideo in Rica ſbiiciť
ꝛ ei⁹ effectu. producit eni tres effect⁹ nã remit
tiť culpa. Itẽ vitať dãnatõnis piculũ ꝛ apiť re
gnũ celeſte. vt. j. eo. c. maiores. vbi lati⁹ dicã. ꝛ
vide glo. de ꝯſe. di. iiij. c. ij. ¶ Sup hac Rica.
queriť Inno. in quo ꝯſiſtit h̃ ſacramẽtũ baptiſ
mi. ꝛ in h̃ reperiũť tres opi. quidã dicũt in ipſa
aqua ꝛ ſic ſi aĩal brutũ biberet de aqua ꝯſecra
ta que ẽ in fonte vř ꝙ biberet ſacramẽtũ. de q̃
vide gl. i. q. i. c. detrahe. zͣ opio ꝙ ipſa intictio
ſeu ablutio ẽ ſacramẽtũ ꝛ nõ aqua in qua gdẽ
intinctione duo repiũť. ſ. actio ex pte baptizã
tis ꝛ paſſio ex pte baptizati. vñ ipſa intinctio
ſeu ablutio quaten⁹ ẽ paſſio ẽ ſacramẽtũ bapti
ſmi ꝛ hãc opi. tꝫ magř ſñiarũ. ¶ 3ͣ opio ꝙ cha
racter ipſe qui ipꝛimiť aĩe baptizate ẽ ſacr̃m.
ipſe v̉o Inno. dicit ꝙ ſicut in eucbariſtia repe
riũť tria vt in. c. cũ marthe. ſ. ti. proxi. ita in ſa
cramẽto baptiſmi quoꝝ pꝛimũ ẽ ſacramẽtum
tm̃ ꝛ nõ res vt aqua abluẽs ſeu ipſa ſolutio.
zᵐ ẽ res ſacramẽti tm̃ vt remiſſio culpe ꝛ infu
ſio gr̃e. 3ᵐ ẽ res ꝛ ſacramẽtũ vt character qui
ipꝛimiť in aĩaꝫ baptizati ꝛ ẽ character q̃litas q̃
habilitat ſeu diſponit aĩaꝫ ad ſuſcipiẽdã gr̃am
dei de quo plene ꝑ Jo. an. ſup Rica. de ſa. nõ
ite. ipſa ḡ aqua v̉bo dei ꝯſecrata ẽ ꝓpꝛie ſacra
mẽtũ. Et ex h̃ inferť ad qõnẽ Pone ꝙ aliqs
baptizeť in flumine nũgd tota aqua fluminis
ſit ſacramẽtũ. Inno. ꝙ nõ ſed ſolũ illa que te
tigit baptizatũ. ꝛ idẽ dicũt quidã in aqua que
ẽ in fontib⁹ eccleſie vt illa ſola ſit ſacramentũ
que tetigit coꝛpus baptizati. vñ ſi in fonte nõ
fuit aliquis ibi baptizat⁹ non ẽ ſacramẽtuꝫ ba
ptiſmi cũ nõ ſit ibi aliqua aĩa i qua poſſit ſacra
mẽtũ hr̃e ſuũ ſignificatũ. nã ſacramẽtũ ẽ ſacre
rei ſignũ. i. q. i. multi. ꝛ pro h̃ facit alia opi. quã
glo. ponit in d. c. detrahe. que dicit ꝙ aqua inti
gens coꝛpus baptizati imediate incipit eſſe ſa
cramẽtũ cũ pꝛemiſſa foꝛma verboꝝ tãgit coꝛ
pus ꝛ imediate poſtea deſinit eſſe ſacramẽtũ
ꝛ ſatis vř probabilis illa opi. Ex quo inferť ꝙ
bibẽs ipſam aquã nõ bibit ſacramẽtũ. tn̄ vide
ho. tex. in. c. ſabbato. de ꝯſe. di. iiij. vbi dř ꝙ ſi i
ſabbato paſchali vel pẽtecoſtes qs velit ſumẽ

de aqua fontiū pro deuotione ad aſpſionē do
mus h̄ debet facere anteq̄ infundaᷣ chriſma
aliqui tñ bibūt de illa aqua nō tñ ē neceſſariuꝫ
ſed eccleſia ex deuotōe ꝑmittit vt ſ.dictū ē.
Ultio qd ſit baptiſm⁹ ꝛ vñ dicaᷣ ꝛ ꝑ que vba
fuerit inſtitut⁹ ꝛ de ei⁹ effectu.vide bo.glo.de
ꝯſe.di.iiij.c.i. ¶ Abbas.

SI quis. Breue eſt
vel ſic. Lꝫ
puer ſit ter merſus in aqua
in noīe pr̄is ꝛ filij ꝛ ſpūs ſcī
ſi ñ ſit dictū Ego te baptizo
in noīe pr̄is.ꝛc̄.nō ē baptiza
tus. ¶ Nō ꝑ iūcta glo.fi.ꝙ vbi aliqua verba
ſunt de ſb̄a vel forma ſb̄ali alic⁹ act⁹ omiſſio ali
cu⁹ verbi viciat totū actū ſicut pꝫ hic in obmiſ
ſione illoꝝ verboꝝ. Ego te baptizo.ꝛc̄. ſecus
ē vbi obmitterēᷣ aliqua vba que nō ſūt de ſb̄a
ſed de ſolēnitate. vtputa ſi p̄ſbr̄ obmitteret
cathecīſmū vel ſalis īpoſitionē l' vnctionē quā
facit in pectore ꝛ in frōte.exquo enī in aqua eū
baptizauit baptizatus ē puer. ſicut videm⁹ ꝙ
faciūt aliq̄ñ mulieres q̄ñ infans ē ī ꝑiculo mor
tis.nā eū baptizant ſimpl̄r ꝛ obmittūt illa vba
que ſunt de ſolēnitate baptiſmi. pro h̄ de ꝯſe.
di.iiij.in.c.mulieres.nec debet reiterari baptiſ
mus.dic tñ ꝙ ſi poſtea infans ſupuixerit debēt
ſuppleri ꝑ ſacerdotē ea que fuerūt obmiſſa vt
cathecīſm⁹ ꝛ vnctiones ꝛ ſīl'ia.pro h̄ qd̄ nō.hic
glo.fi.ꝛ expreſſius hic abbas. Et ex his tāgē
do quodlibet vbū h⁹.c.infero ad q̄ōnem quis
poſſit baptizare.nā tex. hic dicit ſi qs. qd̄ vbū
ē maſculini gn̄is.dic tu ꝙ ꝓprie h̄ officiū ꝑtinet
ad ſacerdotē.vñ neceſſitate etiā inſtāte diaco
nus baptizare nō debet. de ꝯſe.di.iiij.c.ꝯſtat.
cū duob⁹ ſe.tñ ſi de facto ali⁹ nou p̄ſbr̄ bapti
zat tꝫ baptiſmus ſiue baptizās ſit laicus ſiue
maſculus ſiue feīa.vt in.c.i.in fi.de ſum.trini.
ꝛ in d.c.mulieres. tñ grauiter peccāt nō ſacer
dotes vt dixi vſurpantes ſibi h̄ officiū ceſſante
neceſſitate.pro h̄.i.q.i.in.c.qd̄ quidā.nec debet
vt dixi reiterari baptiſm⁹ exquo illa forma ſb̄a
lis de qua hic fuit obſeruata. ſed poterūt ſup
pleri ſolēnitates obmiſſe vt predixi. Ex his dic
ꝙ iſtud vbū ſi quis ꝯprehendit etiā femininū.
nā maſculinū ꝯcipit feīm.l. ſi ita.ff. de lega.ij.
ꝛ xvij.q.iiij.ſi quis ſuadēte.iūcto.c. mulieres.
de ſen.ex. ¶ 2°. quero ibi puerū.quid ī puella
dic ꝙ idē nā baptiſm⁹ ē gn̄alis ꝛ ꝯpetit tā feīs
q̄ꝫ maſculis tā adultis q̄ꝫ pueris vt.j.eo.maio
res. ¶ 3°. quero ibi ter imerſerit.nūquid ſit de
neceſſitate vt baptizādus ter imergaᷣ in aqua
Inno.hic dicit nō. ꝙ licꝫ in verbis ſit tradita
certa ꝛ ſb̄alis forma vt hic non tñ in facto.ſola
enī iteriectio ē de ſb̄a.vñ ſufficicit ꝙ baptizās
effundat aquā ſup baptizādo q̄tūcūq̄ꝫ modi
cā.nā q̄ñq̄ꝫ poſſet ꝯtigere ꝓpter debilitatē ba
ptizantis ꝛ grauitatē baptizādi ꝙ nō poſſet il
lum ſuſtētare manib⁹ ꝛ imergē ter in aqua. di
cit tñ Hoſti.tutū eſſe vt in vbis vel in factis ob
ſeruetᷣ ꝯſuetudo loci.ꝛ vide tu bo.tex.in.c. de
trina.de ꝯſe.di.iiij. vbi dᷣ ꝙ loci ꝯſuetudo obſ
uari pōt licite ſiue fiat imerſio trina ſiue vnica
ꝛ ibi videas ſignificatū. ¶ 4°. quero ibi in aq̄
quid ſi fieret in alio elemēto. vt ī vino vel alio
liquore dic ꝙ nō eēt baptiſm⁹ qꝛ elemētū aque
ē de ſb̄a baptiſmi.vt in.c.nō vt apponēs.j.e.ibi
inuit aſpſione ſalis. nā xp̄s mandauit in aqua
baptizari ꝛ ita fuit ipſe baptizat⁹.ꝛ forte ad h̄
deſignādū exiuit aqua de ipſi⁹ latere in paſſio
ne ei⁹.vt in.c.in quadā.ſ.ti.proxi. ¶ Quīto q̄
ro ibi in noīe.quid ſi diceretᷣ in noīb⁹ pr̄is.ꝛc̄.
vel in v̄tute pr̄is.ꝛc̄. dic ꝙ nō eēt baptiſm⁹ ſm
Inno.qꝛ pl⁹ īportat in ſingulari q̄ꝫ in plr̄ali. nā
denōt vnitatē eēntie. Itē nō licet variare for
mā ꝑ eccleſiā traditā. Sexto quero ibi ego
nūquid illud pronomē ego ſit de ſb̄a baptiſmi
an ſufficiat dicere baptizo.ꝛc̄.glo.ij.h̄ tangit ꝛ
cōis opio ē ꝙ nō ſit de ſb̄a.qꝛ itelligiᷣ ſub aliis
vbis.dicit tñ glo.in.c.multi.de ꝯſe.di.iiij.ꝙ nō
debet obmitti.ſi tñ obmittiᷣ tꝫ baptiſm⁹.ꝛ hec
opio bona ꝛ qꝛ aliqui tenēt h̄ eſſe de ſb̄a p̄ca
uēdū ē a principio vt iſtud pronomē ego expri
maᷣ. ¶ Septio q̄ro ibi baptizo te.quid ſi dᷣ
baptizo te in noīe xp̄i ꝛ pr̄is ꝛ filij.ꝛc̄.quidam
vt refert Inno.dicūt ꝙ non ē baptiſm⁹ ꝓpē ob
miſſionē forme ſb̄alis niſi forte in vna ꝓuītia
ꝯſuetudo aliud hēret. Et nō bñ h̄ dictum vult
enī ꝙ vna prouītia pōt vti alia forma q̄ꝫ ſit hic
expreſſa.dūmō in ſb̄a ſit iſti equipollēs. ponit
ex^{m} in Calabria ꝛ dicit ꝙ papa in tantū appro
bauit illoꝝ ꝯſuetudinē ꝙ eis ꝯceſſit vt in futu
rū poſſint ita facē.ſec⁹ dicit vbi in vna ciuitate
vel in plurib⁹ qꝛ nō ē ita iuſtus error in vna ci
uitate ſicut in vna prouītia. Itē nō eminet tñ
ſcādalū ſm hoſti. ꝛ ꝯcludūt Inno. ꝛ Hoſti.ꝙ
eccleſia Romana debet q̄tū pōt ſine tñ viola
tione fidei tolerare rit⁹ ꝛ ꝯſuetudines aliarū
prouītiarū vt Grecoꝝ ꝛ alioꝝ xp̄ianoꝝ vt fa
cili⁹ redeāt ad fidem integrā.ꝛ his rōnib⁹ pa
pa ſuſtinet grecos ſacerdotes in mr̄imonio.vt
in.c.cū olim.de cle.ꝯiu.ꝛ in.c.nicena.xxxi.di.
Itē iudeos ꝛ paganos ꝯtrahētes in 2°. gradu
vt in.c.gaudem⁹.de diuor.Et ſic bñ ꝛ ſingl.nō.
ꝙ ꝯſtitutio pape nō extēdiᷣ ad illos hn̄tes con
ſuetudinē ꝯtrariā.pro h̄ vide bo.glo.xxi.di.in
c.i.in fi. ¶ Octauo q̄ro ibi te.qd ſi obmittaᷣ il
lud pronomē te.cōiter teneᷣ ꝙ ille non ē bapti
zat⁹ qꝛ nō apparet quid iſte baptizet. Ultio
quid ibi in noīe pr̄is.qd ſi dicaᷣ in noīe trinita
tis.vel in noīe xp̄i.hāc q̄ōnē ponit glo.pe.ꝛ di
cit ꝙ tꝫ baptiſm⁹. qꝛ olī ſic baptizabāᷣ hoīes.
vt in.c.a quodā.de ꝯſe.di.iiij. Doct.hic cōiter
tn̄t oppoſituꝫ qꝛ hodie fuit imutata illa forma
vt pꝫ in h̄ tex.ꝛ h̄ tene mēti.q̄dā tāgit h̄ Inn̄.
ad maꝫ facientia vide ꝑ te.ꝛ ꝑ predicta expedi
te ſunt glo. Abbas.

DE quibus. Breue ē.ꝛ h̄
intendit. Si
probabiliter dubitaᷣ an quis fuerit

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

baptizatꝰ pōt baptizari forma hic expreſſa.
Nō ꝙ vbi dubitaꝰ an ſolēnitas debita iterue
nerit debet in dubio reiterari.ad h̄ de ꝯſe.di.i.
ſolēnitates.⁊ qȯ hic dr̄ de baptiſmo procedit
etiā de ꝯfirmatiōe ſeu de chriſmatiōe ſm̄ doc.
Idē dicerē in oibꝰ aliis ſacramētis nō iterabi
libꝰ eadē rōne. Itē nō caſū in quo ſacramētū
ꝯferꝰ ſub ꝯditione.hec tm̄ nō ē ꝓprie ꝯditio cū
ſit de preterito nō eni ſuſpēdit actū q̄ꝛ certū ē
nature vtrū fuerit baptizatꝰ. vt nō.i.l.cū ad tē
pus.ff.ſi cer.pe. ¶ Ultio quero in quo dubio
procedit iſte tex. Doc.inſtant ſed finalis ⁊ ve
ra ꝯcluſio ē ꝙ procedit tā in dubio facti q̄ꝫ iuri.
⁊ ꝓ pone exm̄ cū repiꝰ infans expoſitꝰ ſine ſig
baptiſmi.nā dubiū ꝯſiſtit in facto. De 2ᵒ pñt
poni multa exᵃ ex nō.s̄.c.ꝓx.puta ſi fuit dictū
baptizo te in noie xp̄i. nā in iure dubitaꝰ vtrū
iſte ſit baptizatꝰ ideo pōt baptizari ſb iſta for
ma de qua hic. ¶ In glo.ſi.in ſi.dic ꝙ iſta qȯ
nō procedit ad tex.relata q̄ꝛ ex quo premittit
proteſtationē ꝙ nō intēdit baptizare ſi erat ba
ptizatꝰ nō pōt dici ꝙ iprimaꝰ nouꝰ character.
Itē ſine illa ꝓteſtatiōe tene ꝙ nō iprimiꝰ nouꝰ
character ſi iterū quis baptizeꝰ ſed tm̄ ſit rei
teratio in facto.ar.in.c.in geneſi.de elec.nā do
miniū alicꝰ rei nō pōt amplꝰ hr̄i q̄ꝫ ſemel ⁊ bis
hr̄i nō pōt.vt in.c.iter dilectos.de fi.inſtrumē.
multo fortꝰ h̄ ē dicendū in charactere.⁊c̄.

Maiores. Hoc dicit vſq̄ꝫ ad .§.verū. Sacramē
tū baptiſmi vtiliter ꝯferꝰ puulis lꝫ nō
credāt nec intelligāt ⁊ remittiꝰ eis peccatū ori
ginale.Et diuidiꝰ tota decre.i duas ptes.ꝓ po
nit exordiū probās magnas qōes maxie fidē
tāgentes referēdas eſſe ad papā. 2ᵃ ibi in qui
buſdā.ponit eplaꝫ que q̄tuor hꝫ ptes ſicut q̄tu
or ſunt qōnes.2ᵃ ibi verū. 3ᵃ ibi ſed adhuc.4ᵃ
ibi itē queriti. Prima ſubdiuidiꝰ.ꝓ poniꝰ hr̄ti
corū obiectio duabꝰ auctibꝰ munita.2ᵃ ibi ad
ipſiꝰ ſo. 3ᵃ ibi ceterū auctibꝰ rn̄det. ¶ Nō ꝓ ꝙ
magnarū cauſarū deciſio reſeruāda ē ſoli aplī
ce ſedi.pro h̄.c.vt debitꝰ.s̄.de appel.⁊.c.q̄ꝫuis
de elec.li.vi. hic ē ꝙ nemo citra papā pōt ferre
ſniaꝫ ſup depoſitōe epi.iij.q.vi.accuſatꝰ.⁊.c.q̄ꝫ
uis.⁊.c.ij.de tran.prela.⁊ preſertī ſi talis cā at
tingit articulos fidei vl ſacramēta eccleſie. hic
eni agebaꝰ de ſacramētis eccleſie. Et ex h̄ ⁊ ex
tex.infero ſolū papā ꝯgnoſcē poſſe ⁊ decidere
cās fidei ⁊ ſacramētorū eccleſie. In ꝯtrariū tm̄
facit glo.in.c.anaſtaſius.xix.di.que vr̄ velle ꝙ
papa in cā fidei debet ꝯgregare ꝯciliū.⁊ in tali
cā ꝯciliū ē ſupra papā. ⁊ ſic aliqui rudiꝰ intelli-
gentes illā glo.apte veniūt ꝯtra iſtū tex.vñ dic
ꝙ reglr ſolꝰ papa pōt decidere cām ꝯcernentē
fidē ⁊ ſacramētū eccleſie vt probaꝰ hic ⁊ in.c.
hec ē fides.xxiiij.q.i.Ad.c.anaſtaſiꝰ.dic ꝙ ibi
papa voluit decidere ꝯtra aliqȯ ſtatutū ꝑ eccle
ſiam qȯ nō poterat ſine ꝯcilio q̄ꝛ vbi in cā fidei
ꝯſtat de iudicio totiꝰ ecclie papa nō pōt aliqd
decernē ꝯtra ſtatutū eccleſie q̄ꝛ poſſet papa ēē
hereticꝰ ⁊ ſic errare in fide xl.di. ſi papa. ſꝫ to
ta eccleſia errare nō pōt vt i.c.arrecta.⁊ ibi ho.
glo.xxiiij.q.i. ¶ 2ᵒ nō ꝙ xp̄s orauit pro petro
vt nō deficeret eiꝰ fides. Ex q̄ inferꝰ ꝙ fides
xp̄iana deficere nō pōt q̄ꝛ nō ē pſumēdum ꝙ
xp̄s fuit fruſtratꝰ labiis ſuis. ¶ Sꝫ ꝯtra h̄ op.
xp̄s orauit pro Petro ḡ ſequiꝰ ꝙ ſucceſſores
petri nō poſſent errare qȯ tm̄ ē falſuꝫ. nā papa
pōt peccare vt in.c.aliorū.ix.q.iij.⁊ pōt eſſe he
reticꝰ vt in d.c.ſi papa. Item pōt eſſe ignarus
adeo ꝙ ꝓpꝰ inſufficiētiā pōt reſignare papatū
vt in.c.i.de renū.li.vi.ḡ rō lr̄e nō ꝯcludit vt ꝓpꝰ
orōnē xp̄i factā in pſona petri ſit recurrēdū ad
papā in cauſis arduis. So.dicūt hic docto.ꝙ
xp̄s orauit pro petro ⁊ ſucceſſoribꝰ ſuis vt nō
deficerēt tā in fide q̄ꝫ in moribꝰ.nā ſucceſſores
in fide ⁊ moribꝰ erūt ſalui nec errabūt in fide.
Ad id qȯ dr̄ de hereſi rn̄dēt ꝙ orauit pro Pe
tro ⁊ eccleſia. Ego aūr dicerē ꝙ queādmodū
ptās tradita Petro fuit ſibi tradita in pſoua
eccleſie ſed ſibi tanq̄ꝫ capiti vt nō.probaꝰ in.c.
quodcūq̄ꝫ.xxiiij.q.i.⁊ in.c.ita dn̄s.xix.diſt.ita
xp̄s orauit pro Petro.i.pro tota eccleſia in ꝑ
ſona petri ſed pro petro principlr̄ tanq̄ꝫ pro ca
pite vt nō deficēt fides petri.fides aūt petri eſt
fides vl̄is eccleſie.⁊ ideo recte ꝯcludiꝰ ꝙ eccle
ſia tota errare nō pōt qn ſalti remaneat in vno
⁊ ita probaꝰ ꝑ Augꝰ. ⁊ ē tex.cum glo.nō.in d.
.c.arrecta.xxiiij.q.i. ſed q̄ꝛ papa ē caput hꝰ ec
cleſie ⁊ preſumiꝰ oibus ſanctior ⁊ doctior.xl.
di.c.i.ideo ad ipſū ē recurrendū in cauſis ma-
xime arduis.q̄ꝛ de facili nō pōt totā eccleſiam
ꝯgregare dubio maxio exſīte.⁊ vide glo.nō.in
c.q̄ꝫuis.xxi.di.que dicit ꝙ vbi ſunt boni xp̄ia
ni ē Romana eccleſia. vñ pꝰ mortē xp̄i fides
remanſit ſolū apud beatā virginē ſic poſſet ꝯti
gere qȯ abſit ꝙ apud vnū ſolū dūtaxat fideleꝫ
lꝫ feiaꝫ poſſet ꝯſiſtere recta fides. ¶ Nō 3ᵒ in
§.quibuſdā ꝙ lex moſaica nō ē ſeruāda cū euā
gelio nec circūſio cū baptiſmo.vñ baptiſmꝰ ſuc
ceſſit circūciſioni nō aūt ꝯcurrit cū circūciſiōe.
¶ Itē nō ꝙ baptiſmꝰ ꝯpetit cuiq̄ꝫ ſine diſtin
ctione ſexus vel etatis. ¶ Itē nō hic aptū ꝙ in
lege diuina etiā maſculinū ꝯcipit feim ita apte
arguit hic tex.nā xp̄s dicit niſi quis renatus
fuerit.⁊c̄.⁊ diciꝰ ꝙ ꝑ h̄ includere voluit maſcu
los ⁊ feias.nō ſolū ḡ in lege humana maſculi
nū ꝯcipit feim.l.ſi ita.ff. de lega.ij. ⁊ in.l.i.ff.
de ver.ſigni.⁊ xvij.q.iiij.ſi quis ſuadēte.iūcto
c.mulieres.de ſen.ex. ſed etiā in lege diuina
vt hic.qȯ tene mēti. Itē nō duos effectꝰ cir-
cunciſionis antique nā tollebaꝰ peccatū ⁊ eui
tabaꝰ dānatōis periculū ſed ꝑ h̄ nō poterāt ꝑ
uenire ad regnū celeſte. Baptiſmꝰ vō hꝫ tres
principales effectꝰ. pmꝰ inducit remiſſionem
peccatorū. 2ᵒ tollit dānatōis periculū. 3ᵒ apit
regnū celeſte.⁊ dic 4ᵒ ꝙ infundūꝰ gr̄e ⁊ virtu
tes ⁊ in ipſo baptiſmo.vt.j.in ṽ.illud.⁊ in cle.
i.de ſum.tri.in ſi.dic etiā clarꝰ ꝙ ꝑ baptiſmū
dimittiꝰ nedū peccatū ſꝫ etiā ois pena peccati

ita ꝙ ſi infidelis adultꝰ hodie baptizaret̃ ⁊ illi co decederet nō ſentiret etiā penā purgatorij vt ē tex. Augꝰ. nō. de pe. di. vij. c. fi. exᵐ in latrone cui credenti ⁊ tunc baptizato baptiſmo flaminis fuit dictū Amē dico tibi qꝛ hodie mecū eris in paradiſo. ut d. c. fi. ¶ Item nō ꝙ diſpōnēs plures orōnes debet vniformiter itelligi vñ cauda nō ē ſepanda a capite vt ad aliud referat̃ principiū ⁊ ad aliud finis. ⁊ ad h̄ nō. iſtū tex. in v̄. fi. iūcta gl. in v̄. auctoritas. ¶ Nō ibi ſm cōem vſū loquēdi tex. ſatis nō. ꝙ etiā v̄ba ſcripture diuine intelligūt̃ ſm cōeʒ vſuʒ loquēdi. c. ex lr̄is. j. de ſpon. ⁊. l. labeo. de ſepul. lega. ¶ Itē ꝙ v̄ba apta referri ad habitū ⁊ actū referunt̃ ad habitū ſolū qñ ſubiecta mā h̄ expoſtulat ⁊ ſic nō pōt quis redargui de ineptitudine loquēdi. exᵐ ſi dico ticiꝰ cōmedit lʒ actualiter nō comedat tñ verū ē dicē ꝙ comedit referendo ſermonē ad aptitudinē ⁊ nō ad actum. aptꝰ ē eni comedere. ⁊ idē dicendū in ſtatutis ⁊ aliis diſpōnibꝰ. ¶ Ultio nō in h̄ pzin. ꝙ etiā puulis v̄tutes infundūt̃ in baptiſmo ⁊ hec opi. hodie ē approbata in cle. i. in fi. de ſum. tri.

Uerum. Originale peccatū qȯ ſine ꝯſenſu ꝯtrahit̃ remittit̃ in baptiſmo etiā nō ꝯſentiēti vt paruuł. ſecꝰ de actuali qꝛ ſicut nō cōmittit̃ ſine ꝯſenſu ita nō relaxat̃. h̄ dicit vſqꝫ ad. §. ſed adhuc. Nō p̄ ꝙ etiā in ꝯcernētibꝰ aiaʒ in lege diuina licitū ē arguere a ſilī dūmodo det̃ oīoda ſilitudo in eo in quo ſit ꝯpatio. ałs ar. a ſilī corruit. vt hic de quo vide qȯ nō. Jo. an. in. c. nō pōt. de pzebē. li. vi. ⁊ qȯ nō. in. c. tranſlato. de ꝯſti. Nō duplex eſſe peccatū. ſ. originale ⁊ actuale. ⁊ ꝙ actuale nō cōmittit̃ ſine ꝯſenſu. nā peccatū adeo ē voluntariū vt nullo mō ſit peccatum niſi det̃ voluntas peccādi. nam peccatū ē volūtas ꝯſequendi qȯ iuſtitia vetat. de quo dic vt plenius hr̄ xv. q. i. in pzin. ⁊ dr̄ actuale qꝛ ipſo actu ⁊ facto cōmittit̃. nā ipoſſibile ē quē peccare ſine facto ſuo. Originale v̄o dr̄ qȯ ꝯtrahit̃ ab origine. ſ. cū aīa infundit̃ in corpe. vñ ſcias poſt Inno. hic ꝙ in aīa pueri reperiunt̃ tria. ſ. pronitas ad peccandū ⁊ hec ꝯtrahit̃ ex carnis corruptōne. nā p̄ peccatū pzimorū parētū caro hūana fuit corrupta. vñ dicit canō ꝙ oīs etas ab adoleſcētia ꝓna ē ad malū. xij. q. i. oīs etas ¶ 2ᵐ ē quedā macula ſeu ſordes quā ꝯtrahit aīa in infuſione ad corpus p̄ imixtionē carnis corrupte. ¶ 3ᵐ ē reatus ſeu debitū pene eterne qȯ quidē ſequit̃ ex 2°. nā ꝓpter illā maculam ꝯtractā pzimi parētis cū poſteritate ſua fuerūt deputati huic pene eterne. ¶ Sʒ dubitat̃ qȯ ex iſtis tribꝰ dicat̃ peccatū originale. mgr̄ ſniarū plene proſequit̃ 2°. ſen. di. xxx. ⁊ ibi ꝯcludit ꝙ illa ꝓnitas ad peccādū ſit peccatū originale qȯ nō placet Inno. qꝛ ſeqt̃ ꝙ p̄ baptiſmū non dimitteret̃ peccatū originale cū poſt baptiſmū remaneat ipſa pronitas ad peccādū. vt in d. c. oīs etas. ⁊. c. ſeptics in die. de pe. di. iij. dicit ḡ ipſe teneri cōiter ꝙ illa macula ſeu ſordes ſit peccatū originale cui ē annexa illa pronitas ad peccādū vñ lʒ tollat̃ illa macula remanet tñ ꝓnitas propter corruptionē carnis. ⁊ ſic itelligit̃ illa auc̄tas Augꝰ. dū dicit ꝙ p̄ baptiſmū tollit̃ peccatū originale reatu ⁊ nō actu. i. tollit̃ ille reatus qui priuabat hoīeʒ viſione dei. ſed remanet ip̄zopzie tñ ī actu. qꝛ remanet illa pronitas ad peccandū. dicit etiā Augꝰ. ꝙ iſti qui carēt viſione dei decedentes ſine baptiſmo mallent ſic eſſe ꝙꝫ nō eſſe. ⁊ h̄ facit ad ſolutionē vnius ꝯtrarij. nam vr̄ iniuſtū vt puulꝰ qui nullū peccatū cōmiſit decedens ſine baptiſmo puniat̃. So. carētia viſionis dei nō ē ꝓpzie pena ſed ꝓpter inobedientiā pzimorū parentū deꝰ ñ vult eis cōicare beatitudinē ſuā. non aūt iponit eis penā actualē ⁊ iſto reſpectu pena iſtorū puulorū dr̄ mitiſſima. vt in. c. regenerāte. de ꝯſe. di. iiij. q̄nimo deꝰ facit eis grām eos creādo quia ſm illā auc̄tē Augꝰ. iſti volūt magis ſic eſſe ꝙꝫ nō eſſe. ⁊ idē nō. glo. in d. c. regenerāte. Cōcludo ḡ ꝙ p̄ baptiſmū tollit̃ illa macula ſeu ſordeſ aīe ⁊ p̄ ꝯñs tollit̃ ille reatꝰ. Itē illa ꝓnitas ad peccandū debilitat̃ maxie poſt ſacramētū ꝯfirmationis. nā p̄ chriſmationē ſeu ꝯfirmationē xp̄ianus ꝯfirmat̃ in fide ⁊ efficit̃ fortioz ad reſiſtendū diabolo ⁊ ꝯcupiſcētiis carnalibꝰ. vt in. c. i. de ꝯſe. di. v. ⁊ adde iſtis gl. nō. in. c. ij. de ꝯſe di. iiij. quē oīo vide.

Sed adhuc. Lʒ in baptiſmo dimittat̃ originale peccatū paruulis qui tñ ꝯſentire non pñt. in adultis tñ amētibꝰ vel dormiētibꝰ qui nō ꝯſentiūt baptiſmo nō dimittit̃ actuale ⁊ idē etiam nec originale. Sᵐ ps ibi ad h̄. ¶ Nō ꝙ nunꝙꝫ qs liberat̃ ab vno peccato qn liberet̃ ab oībꝰ. qꝛ deꝰ nō nouit opus ip̄fectōis. Ex h̄ infero ꝙ ꝯfitēs aliqua ex ſuis peccatis vel etiā oīa ſi diſpoſitꝰ ē in aliquo peccato iacere a nullo in veritate abſoluit̃ recte. qꝛ peccata ex p̄te nō dimittūt̃ p̄ rōnē lr̄e. ⁊ vide qȯ legit̃ ⁊ nō. in. c. qȯ quidā. de pe. ⁊ re. ¶ 2° nō ꝙ pena originalis peccati nō ē niſi carētia viſionis dei. Ex quo infert̃ ad id qȯ dixi in p̄cedēti. §. ꝙ puuli decedētes ſine baptiſmo nō patiūt̃ aliā penā niſi ꝙ carēt viſione dei. illa tñ pena maxia ē vt in. c. firmiſſime. de ꝯſe. di. iiij. lʒ reſpectu pene actualis dicat̃ mitiſſima. ⁊ ſic ꝯcorda tex. in. c. regenerant̃. ea. di. ⁊ ob h̄ dixit Augꝰ. ꝙ dānati ad ꝑpetuos cruciatꝰ mallēt eſſe cū illis cruciatibꝰ ⁊ videre deū ꝙꝫ extra cruciatꝰ ⁊ carere viſiōe dei quaſi innat ꝙ carētia viſionis dei ē ī ſe maioz pena ꝙꝫ ſit cruciatꝰ ille quē dānatꝰ ſuſtinet in inferno. imo iſta carētia dr̄ grauiſſima pena dānatus tñ in inferno hʒ vtrāqꝫ penā qꝛ caret viſione dei ⁊ tñ patit̃ alios cruciatꝰ. ¶ Itē nō ꝙ abiiciēdus ē iſte itellectꝰ ex quo ſequit̃ quedam ꝯtrarietas ſeu quedā repugnantia. ⁊ nō modū arguēdi. facit. c. ſollicitudinē. de appel. ⁊. l. vbi repugnātia. ff. de re. iuri.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Item queritur. Hoc dicit
vſq3 ad fi.
Amētes vel dormiētes baptizati ſi añ demen
tiā vel dormitionē baptizari volebāt characte
rem ſuſcipiūt. alˀs ſecꝰ. coacti vō cau ſatiue ſu-
ſcipiūt. h dicit vſq3 ad fi. ꝑ ponit qō. In 2ª ibi
ſūt aūt quorūdā opi. In 3ª ibi ſed opponit illi
qōni opponit. In 4ª ibi ꝓpter qō opi. veritatē
exprimit. In 5ª ibi dormiētibꝰ principlr qōez
ſoluit. ¶ Nō ꝑ alienū fore a religione xpiana
vt infideles ꝯpellant ad fidē ſuſcipiēdā. ꝯcoꝛ.
c. ad fidem. xxiij. q. v. ¶ Nō diuꝫ inter vi pre
ciſam ⁊ ꝯditionalē. nā vis preciſā ipedit ipreſſi
onē characteris ſecꝰ vt ꝯditionali. rō ē qꝛ ꝑ ca
ſu potiꝰ dr̄ quis pati ꝗ3 agi in. c. ſacris. qō me.
cā. exᵐ ſi quis ligatꝰ manibꝰ ⁊ pedibꝰ iuitus
baptizaret. ſed in vi ꝯditionali ē volūtas l3 co
acta. Et ex h ⁊ ex tex. nō ꝙ coacta voluntas
volūtas ē l3 nō ſit abſoluta. Ex h infert ꝙ in
actu i quo requirit abſoluta voluntas vt i mr̄i
monio vbi requirit oīoda libertas. vt. c. cū locū
de ſpon. coacta volūtas nō ſufficit qꝛ nō ē ab
ſoluta volūtas. ⁊ vide qō dixi in d. c. cū locū. ⁊
tene mēti. ¶ Itē nō ꝙ quis p̄ſumit ꝑdurare
in eodē ꝯſenſu. allegās ḡ voluntatē mutatā h3
probare. ff. de ꝓba. cū qui. Itē nō caſū in quo
demēs vl' dormiēs pōt baptizari qñ. ſ. ante de
mentiā vel ſomnū erat in ꝓpoſito baptizādi.
¶ In glo. in v. ꝯditionaliter ibi Jo. dixit ꝙ nō
cogeret. ⁊ h tenuit hic ⁊ in. c. vbi iſta. lxxiij. di.
ſed doc. vident cōiter tenere ꝯtrariū. pro h fac
iſte tex. nā quēadmodū ſuſcipiens baptiſmū ꝑ
vim ꝯditionalē ꝯpellit ad obſeruātiam fidei ⁊
ipſiꝰ ſeqlā vt h. ⁊ in. c. de iudeis. xlv. di. ita ⁊ oꝛ
dinē ſuſcipiēs debet ad obſeruantiā ordinis ⁊
ſequelā ipſiꝰ. ⁊ erit hic caſus i quo metū paſſo
nō ſuccurrit ꝑ actionē qō me. cā. rō qꝛ ꝯtra im
preſſionē characteris cū ſit idelibilis reſtitutō
fieri nō debet nec pōt maxīe cū iſte poſſet dici
inuitatꝰ ad melioꝛa. vt nō. in ſili in. c. cū dilectꝰ
qō me. cā. ⁊ vide ꝑ goff. in ſum. de eta. ⁊ qua. §
circa hāc. ⁊ duobꝰ. §. ſe. ſi tñ iſte habuiſſet vxo
rem poterit mr̄imonio licite vti qꝛ non potuit
oꝛdinari i p̄iudiciū vxoꝛis etiā ſi vxoꝛ nōdū
fuiſſet ꝯgnita. ar. eoꝝ que nō. gl. de voto. li. vi
c. i. ¶ In gl. in v. ꝑdurare. nō hñ iſtā gl. ⁊ qōnē
quā ponit qꝛ quotidiana ē.

Debitum. Nemo poteſt ſe
ipſum baptizare
etiā inſtante neceſſitatis articulo.
Cōis diuiſio. 2ª ibi rñdemꝰ ¶ Nō ꝑ ꝙ vbi ali
qua requirūt ad ſbāz actꝰ niſi illa interueniāt
nō tenet actꝰ etiā ſi ex neceſſitate ſolēnitas ſer
uari nō poſſit. Ex quo infert ꝙ neceſſitas non
facit deficere ſolēnitatē ſbalem qō nō. ¶ Nō
2º ꝙ in baptiſmo qs dr̄ renaſci qꝛ ꝑ fuit natus
carnaliter. nūc vō renaſcit ſpūaliter. Et ex h in
fert ⁊ ex tex. ꝙ iſta gñatio ſpūalis debet imita
ri nāz ſeu nālē gñationē inquātū pōt. vñ ſicut
in gñatōe nāli quis nō pōt ſeipſū gñare ſed req
rit aliꝰ qui gñat ita ⁊ in iſta ſpūali regñatione.
Et ex h ego crederē ꝙ nemo pōt aliū baptiza
re vel ipſū de ſacro fonte leuare qn poſſet eſſe
pr̄ ſuꝰ carnalis ⁊ ſic ꝙ p̄cedat baptizandum
in plena pubertate. i. ꝙ maioꝛ ſit xviij. annis. ſi
cut in ſili dicimꝰ in adoptione legali. qꝛ optet
ꝙ adoptans excedat adoptatū in plena puber
tate ⁊ ꝙ ſit maioꝛ xviij. annis eo quē vult ado
ptare vt ſit certiſſimū ꝙ poſſet eſſe pr̄ carnalis
vt p3 inſti. de adop. §. minoꝛē. l3 Ho. de anch.
hic dixit ſufficere ꝙ excedat in xiiij. annis. qꝛ
tūc pñt gñare. ſed nō pl3 qꝛ vt dixi lex in ſili re
quirit plenā pubertatē vt in d. §. minoꝛē. nam
multi reperiūt qui nō ſūt puberes in xiiij. āno
vt nō. in. c. puberes. de deſpō. ipu. Et ex h nō
quaſi nouū ꝙ nō debet quis admitti ad leuan
dū aliquē de ſacro fonte vt ſit pr̄ eiꝰ ſpūalis ni
ſi p̄cedat ſeu ſit maioꝛ baptizādo in xviij. an
nis. nā abſonū vr̄ eū fieri pr̄e3 ſpūalē qui non
pōt eſſe carnalis. d. §. minoꝛē. Itē colligo vltra
alios ar. optimū ⁊ q̄ſi tex. expreſſū ꝙ ad ſbam
baptiſmi nō requirit leuās de fonte ſeu ſuſcipi
ens de ſacro fonte. ſed ſufficit ipſe baptizans
hoc apte ꝓbat in eo ꝙ papa arguit de carnali
gñatione ad ſpūalē. ⁊ in ſpūalem pr̄e3 requirit
dūtaxat ipſum baptizantē. leuās ḡ potiꝰ inter
uenit ad ſolēnitatē actꝰ ꝗ3 de neceſſitate ⁊ fuit
h vt arbitroꝛ introductū ꝓpter ꝑuulos qui ne
queunt rñdere in cathecīſmo. ad h. c. ꝑuuli. de
ꝯſe. di. iiij. ſed cathecīſmꝰ nō ē de ſba baptiſmi
vt in. c. i. ꝯ. eo. pro h facit tex. in. c. proxi. a ꝯtrio.
¶ Ultio nō ꝙ in baptiſmo nō ſolū baptizat. i.
intingit corpus exteriꝰ ſed etiā corpꝰ interiꝰ ⁊
illa ablutio que fit exteriꝰ notat ablutionē in
terioꝛē ⁊ interioꝛ fit ꝑ ſpūm ſanctū. nā aqua ⁊
vba nil prodeſſent niſi ſpūs ſanctꝰ baptizaret
interiꝰ in. c. ꝑ aquā. de ꝯſe. di. iiij. vñ repit du
plex pr̄nitas ⁊ filiatio in baptiſmo. vna exteriꝰ
in qua baptizās eſt pr̄. alia interiꝰ in qua ſpūs
ſanctꝰ ē pr̄ ⁊ ideo oēs xpiani dicūt filij dei ⁊ in
ter ſe ſūt fr̄es ſpūales qꝛ hñt vnū ⁊ eūdē pr̄em
ſpūalē in iſta ſecūda natiuitate. facit qō nō. i. c.
ad menſam. xi. q. iij. ⁊ ꝑ h intellige iſtū tex. i ſi.
Hic querit nūquid iudeꝰ debeat idiſtincte ad
mitti ad baptiſmū dic ꝙ nō. nā ꝑ deb3 reſtituē
ea que extoꝛſit ꝑ vſurariā prauitatē ⁊ illicite. vt
in. c. iudei. ⁊ ibi glo. de ꝯſe. di. iiij. nō aūt tenet
reliquere alia licite q̄ſita ſicut multi ſimplices
credūt. pro h. c. ſicut iudei. j. de iude. Itē non
debet baptizari illico ſed debet aliquo tpe dif
ferri vt appareat an hēat rectā intētionē. ⁊ oli
fuit ſtatutū vt ſtaret cathecuminꝰ ꝑ octo men
ſes. vt in d. c. iudei. ſed poſtea fuit ſtatutū ꝙ ꝑ
xl. dies. tñ. vt in. c. ne qō abſit. ea. di. multi tñ ⁊
nō hñ h nō obſeruāt ſed illico baptizāt ſed po
ſtmodū quieſcēte caloꝛe illo ſepe tales redeūt
ad vomitū erroꝛis eoꝝ. ¶ Ultio quero quid
ſi aliquis imergat ſeipſum alio dicēte. Ego te
baptizo nūquid ſufficiat. dic ꝙ nō qꝛ niſi imer
gat iſte nō pōt dicere ego te baptizo. dicit etiā

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Inno. ꝙ de neceſitate nõ requirit̃ emerſio ſꝫ
ſatis ẽ ꝙ baptizãs effundat aquam ſup corpe
baptizãdi lauãdo totũ corpus vel maiorẽ ptẽꝫ
vel ſaltẽ caput. dicit etiã ſufficere ꝙ ſintilla aq̃
proiecte a baptizãte tangat corpꝰ baptizandi
qḋ nõ. lꝫ tutiꝰ ſit vt ſeruet̃ qḋ premiſſũ ẽ. ſed ħ
vltimũ valet pro iſtis ĩfantibꝰ q̃ ſũt multũ debi
les vt nõ imergant̃ in aqua neqꝫ lauet̃ totũ cor
pus ne incurrãt periculũ mortis.

Non ut appones

Ubi deeſt vbũ vel elemẽtũ aque nõ ẽ
baptiſmi ſacramẽtũ. Cõis diuiſio. 2ᵃ ibi rñde
mus. ¶ Nõ ꝑ duo que requirũt̃ ad ſbaꝫ ba-
ptiſmi. ſ. vba ad hoc inſtituta de quibꝰ hic ⁊ in
c. i. ĩ. eo. ¶ Itẽ elemẽtũ aque nõ põt ꝗ̃ quis ba-
ptizari in aliquo liquore. Et ex ħ ⁊ ex tex. nõ.
ꝙ vbi plura requirũt̃ ad ſbaꝫ actꝰ defectꝰ vniꝰ
facit totũ deficere. ꝯcor. l. ſi vnꝰ. C. de teſti.
Sed quero nũquid in aqua roſata poſſit qs
baptizari maxie inſtante neceſſitate. Doc. cõ
cludũt ꝙ nõ ⁊ idẽ tenuit beatꝰ Tho. rõ q̄ꝛ xp̄s
fuit baptizatꝰ in aqua iordanis ⁊ ſic in elemẽ
to ⁊ ideo nõ ſufficit aliꝰ liquor. nã xp̄s ſanctifi
cauit nobis aquã in baptiſmo ſuo. vt i. c. nũqꝫ.
de ꝯſe. di. iiij. ⁊ fuit ħ ſacramẽtũ inſtitutũ i aq̃.
q̄ꝛ aqua ẽ igni ꝯ̃ria. peccatũ ꝗ̃ ꝯpat̃ igni. vñ ſicͭ
ignis extiguit̃ ꝑ aq̃ꝫ ita peccata ꝑ baptiſmũ vt
ĩ. e. c. prox. Sed in aqua etiã tñſmutata bapti
zari põt dũmodo nõ mutet̃ ſpẽs aque. ⁊ ideo
in lixiuio põt etiã quis baptizari. Itẽ in aqua
balnei ſulphurei q̄ꝛ aqua ẽ lꝫ aliq̃ꝫtulũ tñſmu
tata. idẽ dicũt doc. in aq̃ lutoſa. ſecꝰ aũt in luto
¶ Ultio querit̃ de vna q̃õne que fuit de facto
quidã deferẽs puerũ ad baptizãdũ ad ecc̃liaꝫ
valde remotã. vidẽs i puero ſignũ mortis nec
hñs ſecũ aquã proiecit puerũ in vno puteo di-
cẽdo vba inſtituta. nũq̃d iſte puer ſit baptizatꝰ
⁊ ſic poſſit ſepeliri in cimiterio ecc̃liaſtico. Qui
dã lector theologie de ordine fratrũ predicato
rũ in mõtepeſſulano dixit ꝙ nõ. ſꝫ vt hic refert
Abb. ⁊ multi canoniſte illud fuerũt deteſtati.
q̄ꝛ nõ defuit ħ caſu vbũ nec elemẽtum. ſed poſt
modũ ipſe Ab. ꝯſuluit mgr̃m ſuũ qui rñdit ꝙ
nõ erat baptizatꝰ. ⁊ ſic ꝯcordauit cũ iudicio il
liꝰ theologi morꝰ q̄ꝛ in baptiſmo requirit̃ non
ſolũ ſubmerſio ſed etiã eleuatio ab aquis in ſi
gnũ reſurrectõis xp̄i. de ꝯſe. di. iiij. ꝯ̇ trina. ⁊ c.
ꝓprie. ſꝫ hec rõ apud me nõ ꝯcludit q̄ꝛ vt dixi
in. c. precedẽti de neceſſitate nõ reqrit̃ imerſio
⁊ ꝑ ꝯñs nec leuatio. vñ crederẽ ꝙ ſi poſſet ꝯſta
re ꝙ puer vixit q̃ꝫdiu baptiſmꝰ fuit ꝯpletꝰ ꝙ ſa
tis dicat̃ baptizatꝰ ſed q̄ꝛ potuit ꝓdecedẽ i via
anteq̃ꝫ baptizaret̃ poſſet ſuſtẽtari illa opio.

Licet grecos.

Bapti
zatos
a latinis greci rebaptizare nõ debẽt.
Premittit exordiũ ⁊ duplicẽ narrat grecorũ
exceſſũ. 2ᵒ id fieri prohibet. 3ᵒ penã iponit. 2ᵃ
ibi volẽtes. 3ᵃ ibi ſi quis. ¶ Nõ ꝑ ꝙ iter mores
⁊ ritꝰ ẽ dr̃ia. hic eni ponũt̃ iſta vt diuerſa. ⁊ dic
ꝙ mores referũt̃ ad illa que ſũt extra ſacramẽ
ta. ⁊ vbũ ritus ad ea que ſũt de ſacramẽtis.
¶ Nõ 2ᵒ ⁊ tene mẽti ꝙ eccleſia romana põt ⁊ dꝫ
de honeſtate veniẽtes nouiter ⁊ redeũtes ad fi
dem tolerare in moribꝰ ⁊ ritibꝰ eorũ antiquis
hinc ẽ ꝙ multi greci in Calabria. ⁊ quibuſdaꝫ
aliis regionibꝰ tolerant̃ in forma baptizãdi ⁊
celebrãdi ⁊ multis aliis in quibꝰ nobiſcũ non
ꝯueniũt. vñ ꝑ iſtã tolerantiã nõ minꝰ ſunt vera
eorũ ſacramẽta dũmodo in tãtum nõ dr̃ant ꝙ
deũ in illis offendãt. vñ nõ ſũt tolerãdi cũ peri
culo aĩarũ ⁊ ꝯtra honeſtatẽ ecc̃lie vl'is ⁊ ħ nõ.
facit qḋ nõ. gl. in. c. i. i fi. xx. di. ¶ 3ᵒ nõ ꝙ greci
⁊ alie natõẽs debẽt eſſe ⁊ ꝯſtituẽ vnũ ouile no
biſcũ. debẽt ꝗ̃ oẽs hoies eſſe de ouili xp̄i. nam
ipſe dixit fiet vnũ ouile ⁊ vnꝰ paſtor. vt hr̃ i euã
gelio. ꝗ̃ de iure oẽs hoies ſũt ſub paſtore eccle
ſie. ſ. ſub papa licꝫ de facto nõ valet papa ꝯtra
multos infideles exercere ſuã ptãtẽ. de q̇ vide
ꝑ Inno. in. c. qḋ ſuꝑ his. de voto. ¶ Itẽ nõ ꝙ
eccleſia romana ẽ mr̃ ⁊ magr̃a oĩm eccleſiarũ.
Greci ꝗ̃ de iure debẽt recognoſcere papã Ro
manũ in paſtorẽ. ꝯcor. c. ij. in fi. de ſum. tri.
Ultio nõ ꝙ rebaptizans aliquẽ ex ſtudio ẽ de
poſitione dignꝰ. ¶ Quero hic qd ſi baptizãs
peccat in latinitate vtputa dicẽdo baptizo te i
noie pr̃is ⁊ filio. ⁊c. Cõcludũt doc. ꝙ baptiſmꝰ
ꝯfert̃ q̄ꝛ forma intellectualis ẽ ſeruata lꝫ nõ q̇
ad corticẽ. ħ probat̃ ex eo q̄ꝛ mulieribꝰ ꝑmittit̃
baptizare in idiomate vulgari. vñ quiſqꝫ põt
baptizare in idiomate ſuo. nec falſa latinitas
viciat dũmõ qs nõ faciat ħ ſciẽter aĩo iducẽdi
nouũ errorẽ ſeu nouã formã. vt i. c. ſi nõ ſancti
ficat̃. ⁊ c. retulerũt. de ꝯſe. di. iiij. ¶ Itẽ quero
quid ſi baptizãs ⁊ baptizatꝰ intẽdũt baptiza
re ⁊ baptizari ſed credũt ꝙ baptiſmꝰ ſolũ ꝓſit
ad ſanitatẽ corpis ⁊ nõ aĩe. nũquid ꝯferat̃ ve
rus baptiſmꝰ doc. ꝙ ſic. ſatis eni ẽ ꝙ ſeruatur
forma tradita ab eccleſia. ⁊ ꝙ iſti baptizare ⁊
baptizari intẽdunt. Itẽ dicũt doc. ĩ. c. i. etiã ſi
credãt ꝙ baptiſmꝰ ſit vna truſa dũmõ vt dixi
intẽdãt baptiſmũ ꝯferre q̄ꝛ ſpũs ſanctꝰ ad for
mã vborũ inuiſibiliter opat̃. pro ħ facit ꝙ Cay
phas princeps iudeorũ ꝓphetauit nõ ex meri
to vite ſed officij ptãte. i. q. i. dictũ. vñ ex q̇ ſer
uat̃ forma tradita a deo ⁊ ab eccleſia ⁊ iſti cre
dũt baptizare baptiſmꝰ opat̃ ſuũ officiũ. ſecꝰ
eẽt vbi baptizãs nõ intẽderet baptizare vel ba
ptizatꝰ baptizari. nã requirit̃ intẽtio vtriuſqꝫ.
vt nõ. Inno. ĩ. c. i. intẽtio tñ patrini leuãtis de
ſacro fonte nõ nocet ſm doc. hec rõ põt eſſe q̄ꝛ
patrinꝰ nõ baptizat nec requirit̃ ad ſbaꝫ bapti
ſmi vt dixi ĩ. eo. debitũ. ¶ Ultio querit̃ quare
xp̄s voluit baptizari a Iohãne cũ baptiſmus
ꝯferat̃ ad remiſſionẽ peccatorum. ipſe eni xp̄s
nullo peccato tenebat̃ cũ fuerit ꝯceptꝰ ſine ſe
mine virili ⁊ ſic nõ erat in eo etiã peccatũ origi
nale. So. duplex. ꝑma vt ipleret oẽm graduꝫ
humilitatꝭ. tres ſũt eni gradus humilitatis de

quibꝰ vide p glo. fi. in cle. i. de reli. do. ⁊ vltimꝰ gdꝰ ē vt qs ſupponat ſe minori ita voluit xp̄s ſe ſbiicē Johãni. 2°. h̄ fecit vt ſanctificaret no bis aquã de ↄſe. di. iiij. nūq̃z. h̄ nõ. in. c. p aquã. ea. di. ⁊ i. c. debitū. ſ. e. ⁊ ex iſtis hētis mãz iſtiꝰ tituli.

¶ De preſbro nõ baptizato. Rica.

¶ Viſo de baptiſmo q̄ꝛ aliqui ſepe promouēt nõ baptizati ad ordines de quibꝰ dubitari poterat vtrū eēnt vere ordinati vel an deberēt baptizari. merito pꝰ Ricã precedētē ſubiicit iſta ſ. de preſbro nõ baptizato.

SI quis. Breue ē. vl p alia vba ſūma ſic. Si nõ baptizatus ordinatᷣ ordinis characterē nõ recipit. ⁊ h̄ ſūmat. c. fi. j. e. Nõ q̄ defectꝰ ſacramēti baptiſmi ipedit ipreſſionē characteris alioꝝ ſacramētorū. vbi g̃ nõ ē baptiſmꝰ ibi nõ ē validū ali qd̄ aliud ſacramētū in quo iprimatᷣ character ⁊ h̄ q̄ꝛ baptiſmꝰ ē ianua aliorū ſacramētorū. vt j. eo. c. fi. ¶ Sed quero qualiᷣ potuit iſte deꝑhendere ſe nõ eſſe baptizatū. So. forte fuerat expoſitꝰ ⁊ credebatᷣ baptizatꝰ. nūc aūt ↄſtabat p exponētes q̄ nõ fuerat baptizatꝰ vel forte inſtante neceſſitate fuerat baptizatꝰ aſpſione ſaliue. vt ſ. ti. proxi. in. c. nõ vt. ⁊ credebatᷣ a parentibꝰ baptizatꝰ vel quid ſile. ¶ 2°. queritᷣ quid ſi dubitetᷣ vtrū fuerit baptizatꝰ. So. tã reſpc̄u baptiſmi q̄z reſpectu ordinis poterit ↄ̄uari qd̄ hr̄ in. c. ij. ſ. ti. proxi. ſm̄ hoſti. ¶ Vltio queritᷣ quid ſi iſte nõ vellet de nouo ordiari dicit Jo. an. q̄ remanebit laycꝰ ⁊ lꝫ non deberet ↄtrahē mr̄imoniū q̄ꝛ tacite vr̄ vouiſſe ↄtinētiã. ar. in. c quidã. ſ. de puer. ↄiu. tn̄ ſi ↄtraheret tꝫ mr̄imoniū cū illud votū nõ fuerit ſolēne exquo vere n̄ recipit ſacrū ordinē. vt in. c. i. de voto. li. vi. ⁊ nõ ex h̄ dicto q̄ ad ſolēnizãdū votum nõ ſufficit opio ⁊ credulitas. ſed oꝫ q̄ vere ſubſequatᷣ ſacer ordo vel igreſſus religionis. vt in d. c. i. de voto. li. vi. Credit tn̄ hic do. An. iſtū debere cõpelli ad ſuſcipiendū ordines ꝑpter intētionēꝫ quã ſemel habuit qd̄ ſatis poſſet admitti. ar. c. qui bona agūt. xvij. q. i. facit qd̄ le. ⁊ nõ. ſ. de regula. porrectū. ⁊ c. fi. j. eo. vbi talis mãdatᷣ ordinari nec reliquitᷣ ꝓprie volūtati.

APoſtolicam. Orari debet pro eo qui credēs ſe baptizatū in fide xp̄i deceſſit ſine baptiſmo. vel alr̄ et meliꝰ. Omiſſio baptiſmi nõ nocet credēti probabiliᷣ ſe eſſe baptizatū. p̄ ponitᷣ deciſa ↄſultatio. 2°. rn̄ſio ibi vnde. quã probat duabꝰ auc̄tibꝰ. ꝑma ibi lege. 2ᵃ ibi liberū. ¶ Nõ p̄ q̄ peccatū originale dimittitᷣ nõ ſolum in baptiſmo fluminis. ſed etiã in baptiſmo flamis. i. ſpūs ſancti. qui quidē baptiſmꝰ flamis miniſtratᷣ oibꝰ hn̄tibus xp̄i fidem ⁊ nõ ↄtēnentibꝰ baptiſmū fluminis ſine excludantᷣ a baptiſmo fluminis ex neceſſitate vt ↄtigit valētiniano ſiue ex ignorãtia probabili q̄ꝛ credebãt ſe eſſe baptizatos. ¶ 2°. nõ q̄ decedēs in fide xp̄iana preſumitᷣ adeptꝰ ſeu adipiſci gaudiū p̄rie celeſtis intelligere vel ſpenã ſi preſumeretᷣ oppoſitū nõ oraretᷣ pro decedente. vt in. c. pro obeuntibꝰ. xiij. q. ij. ¶ Vltio nõ q̄ pro obeuntibꝰ etiã ſacerdotibꝰ debēt deo offerri preces ſpāles in eccleſia ⁊ miſſe celebrari. ¶ Itē nõ q̄ dicta Augꝰ. ſunt approbata ab ipſa eccleſia ⁊ pn̄t allegari cū dubitatᷣ de efficacia ſacramētorū. ⁊ idē de opuſculis Ambro. ⁊ aliorū doctorū eccleſie. de quibꝰ vide tex. in. c. i de reli. ⁊ ve. ſan. li. vi. ⁊ xvi. di. quaſi p totū. In glo. i. in fi. nõ glo. ſingl. que ſolet multū allegari. ⁊ dic latiꝰ q̄ baptiſmꝰ flumis. ſ. quo quotidie vtimur prodeſt tã adultis q̄z puulis. vt in. c maiores. i. rn̄ſo. ſ. ti. proxi. Baptiſmꝰ flamis .i. ſpūs ſancti qui iuiſibiliter baptizat cor interiꝰ vt in. c. debitū. in fi. ſ. ti. proxi. ⁊ in. c. p aquã de ↄſe. di. iiij. prodeſt adultis tm̄ qui in charitate ⁊ fide xp̄iana deceſſerūt. nõ aūt prodeſt puulis q̄ꝛ cū ipſi nõ ſentiãt nõ hn̄t xp̄ianã fidē nec charitatē ⁊ de iſto baptiſmo potuiſſet procedē opio illorū hēticorū aſſerētiū puulis baptiſmū nõ prodeſſe vt in d. c. maiores. Baptiſmꝰ ſanguinis ē qn̄ quis occiditᷣ pro fide xp̄iana ⁊ iſta fides prodeſt tã adultis q̄z puuliᷣ exquo nõ cõtēpſerūt baptiſmū flumis. exᵐ in ſanctis innocētibꝰ. Latro vō in cruce nõ fuit baptizatꝰ baptiſmo ſanguinis q̄ꝛ nõ pro fide xp̄iana ſꝫ pro ſuo merito fuit cruci affixus ſed fuit baptizatus baptiſmo flaminis ꝑpter fidē quã habuit in xp̄o. vt in. c. fi. de pe. di. vii. ¶ In gl. fi. ibi vētrē meū doleo. h̄ dicebat ad inſtar mulieris q̄ parit abortiuū. nã iſta regn̄atio ſpūalis ↄpatᷣ regn̄ationi carnali. vt in. c. debitū. ſ. ti. ꝓxi. vnde iſte Valentinianꝰ abortiuꝰ erat q̄ꝛ non ꝑuenit ad baptiſmū flumis. Et in fi. glo. nõ ſing. hãc vltimã q̄ōnē glo. ex qua hēs ſinglārē limitationē ad. l. barbariꝰ. ff. de offi. preto. ⁊ ad. §. verū. iij. q. vij. ⁊ ad nõ. in. c. ad probãdū. de re iudi. ⁊ in. c. nihil. de elec. in quibꝰ iuribꝰ nõ q̄ cõis error ſeu opio facit valere geſta. iſta eni ꝓcedūt in dependētibꝰ a iuriſdictōe nõ aūt in depēdētibꝰ ab ordine ſeu in iſtis ſacramētalibꝰ. in his eni attēditᷣ veritas ⁊ nõ opio. facit. c. q̄zto. ſ. de ↄſue. Ex quo infertᷣ q̄ ordinatꝰ ab eo qui putabatᷣ ep̄s cū nõ eēt nullū ordinē recepit. valent tn̄ ſic geſta q̄ ad meritū ꝑpter fidē ⁊ vide ho. gl in. c. dudū. ij. de elec. ⁊ dic vt ibi plene nõ.

VEniens. Pro ſūma accipe. c. i. ſ. eo. vel ad idē ſic Non baptizatꝰ ordinari nõ pōt. ⁊ ſi de facto ordinetᷣ nõ recipit ordinis characterē lꝫ crederetᷣ baptizatꝰ. p̄ ponit de baptiſmo tradito ei qui nõ fuerat rite baptizatꝰ. p̄°. ibi cum quia circa ordinē allegat pro ⁊ ↄtra. 3°. ibi quia vō diffinit. ¶ Nõ p̄ ex iſto tex. ibi ſm̄ formã euãgelij q̄ baptiſmꝰ habuit formam ſuam ab